

Ohjeen luokka	NordLabin toimintaohje
Versio/pvm	1.1/12.12.2014
Laatijat	S. Tuomola, valmistelutoimikunta
Vastuuhenkilö	Johtokunta
Hyväksyjä	Yhtymäkokous (12.12.2014)
Jakelu	vain sähköinen (www.nordlab.fi)

Pohjois-Suomen laboratorikeskuksen perussopimus

1. LUKU LIIKELAITOSKUNTAYHTYMÄ

1 §

Nimi ja kotipaikka

Liikelaitoskuntayhtymän nimi on Pohjois-Suomen laboratorikeskuksen liikelaitoskuntayhtymä ja sen kotipaikka on Oulun kaupunki. Liikelaitoskuntayhtymän kielet ovat suomi ja ruotsi.

2 §

Jäsenet

Liikelaitoskuntayhtymän jäsenet (*jäljempänä jäsenet*) ovat Keski-Pohjanmaan erikoissairaanhoidon ja peruspalvelukuntayhtymä, Lapin, Länsi-Pohjan ja Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirien kuntayhtymät sekä Kainuun maakunta-kuntayhtymä.

3 §

Tehtävät

Liikelaitoskuntayhtymän tehtävänä on tuottaa jäsenilleen ja muille asiakkaille kliinisiä laboratoriotutkimuksia sekä huolehtia alan tutkimuksesta ja opetuksesta.

Liikelaitoskuntayhtymän toiminnasta määrätään tarkemmin hallinto-säännössä.

4 §

Peruspääoma

Liikelaitoskuntayhtymän peruspääoma muodostuu jäsenosuuksista. Liikelaitoskuntayhtymän peruspääoman määrän ja jaon jäsen-osuuksiin vahvistaa yhtymäkokous.

Yhtymäkokouksen päätöksellä peruspääomaa voidaan korottaa seuraavissa tapauksissa:

- Liikelaitoskuntayhtymään liittyy uusi jäsen
- Investointimenon rahoittamiseksi otetaan vastaan jäsenten omanpääomanehtoisia sijoituksia, jolloin kutakin jäsenosuutta lisätään määrällä, jolla jäsen on investointimenon rahoittamiseen osallistunut
- Investointien rahoittamiseen otetun lainan lyhennyksiä varten peritään jäseniltä maksuosuuksia
- Jos osa jäsenen toiminnoista ja kiinteästä omaisuudesta siirtyy liikelaitoskuntayhtymälle

Peruspääoman alentamisesta päättää yhtymäkokous. Peruspääomaa voidaan alentaa jäsenen erotessa liikelaitoskuntayhtymästä tai jos osa liikelaitoskuntayhtymän toiminnoista ja kiinteästä omaisuudesta siirtyy jäsenelle. Peruspääomalle maksetaan 3 %:n korko.

Jäsenosuudet ilmoitetaan taseen liitetiedoissa. Jäsenten välisistä jäsenosuuksien luovutuksista sopivat jäsenet keskenään.

5 §**Jäsenten osuudet varoista ja vastuut veloista ja velvoitteista**

Jäsenten osuudet liikelaitoskuntayhtymän varoihin sekä vastuuseen veloista ja velvoitteista määräytyvät jäsenosuuksien suhteessa. Sama koskee sellaisia liikelaitoskuntayhtymän menoja, joita ei muutoin saada katetuksi.

6 §**Uuden jäsenen ottaminen ja ero**

Uuden jäsenen ottaminen liikelaitoskuntayhtymään edellyttää jäsenten yksimielistä päätöstä. Uuden jäsenen jäsenyys liikelaitoskuntayhtymässä alkaa perussopimuksen asiaa koskevan muutoksen hyväksymistä seuraavan kalenterivuoden alusta, ellei toisin määrätä.

Yhtymäkokous päättää liikelaitoskuntayhtymään tulevan uuden jäsenen jäsenosuuden sekä sen suoritusajankohdan.

Jäsenen, joka haluaa erota liikelaitoskuntayhtymästä, tulee tehdä siitä ilmoitus liikelaitoskuntayhtymän johtokunnalle. Ero tulee voimaan eroilmoitusta seuraavan kalenterivuoden päätyttyä.

Mikäli jäsen eroaa liikelaitoskuntayhtymästä, sille suoritetaan yhtymäkokouksen päätöksellä sen jäsenosuus peruspääomasta. Mikäli muut jäsenet eivät lunasta eroavan jäsenen jäsenosuutta, alennetaan peruspääomaa. Korvaus peruspääomaosuudesta suoritetaan tasasuuruusina erinä viiden (5) vuoden aikana eron voimaantulosta lukien.

**2. LUKU
YHTYMÄKOKOUS****7 §****Jäsenten lukumäärä ja äänivalta**

Jäsenet käyttävät päätösvaltaansa yhtymäkokouksessa, johon jokainen jäsen valitsee kuhunkin yhtymäkokoukseen erikseen kolme (3) edustajaa. Jäsenen valitsemien edustajien yhteinen äänimäärä yhtymäkokouksessa määräytyy siten, että yhdelläkään jäsenellä ei ole yksinkertaista enemmistöä yhtymäkokouksen yhteenlasketusta äänimäärästä. Yhtymäkokouksen kokonaisäänimäärä on yhdeksän- kymmentäkuusi (96) ääntä. Väestöpohjaltaan suurimman jäsenen valitsemien edustajien yhteenlaskettu äänimäärä on neljäkymmentä-viisi (45) ääntä ja väestöpohjaltaan pienempien jäsenten yhteenlaskettu äänimäärä on viisikymmentäyksi (51) ääntä, mikä äänimäärä jakautuu väestöpohjaltaan pienempien jäsenten kesken vuosittain väestötietolaissa tarkoitettuun väestötietojärjestelmään otetun jäsenen vuodenvaihteen asukaslukujen suhteessa lähimpään kokonaislukuun pyöristettynä.

8 §**Päätösvaltaisuus ja toiminta**

Yhtymäkokous on päätösvaltainen, kun vähintään 2/3 jäsenten yhteenlasketusta äänimäärästä on saapuvilla.

Yhtymäkokouksen toiminnasta määrätään tarkemmin työ-järjestyksessä.

9 §**Yhtymäkokouksen tehtävät ja toimivalta**

Yhtymäkokouksen tehtävänä on:

1. päättää liikelaitoskuntayhtymän keskeisistä toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista,
2. hyväksyä liikelaitoskuntayhtymän hallintosääntö,
3. valita liikelaitoskuntayhtymän johtokunta, tarkastuslautakunta ja muut toimielimet, joiden valintaa ei ole hallintosäännössä siirretty johtokunnalle,
4. päättää luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista,
5. valita tilintarkastajat,
6. hyväksyä tilinpäätös ja päättää vastuuvapaudesta sekä antaa takaussitoumus ja muu vakuus toisen velasta.

Yhtymäkokouksen toimivallasta määrätään tarkemmin hallinto-säännössä.

**3. LUKU
JOHTOKUNTA****10 §****Jäsenten lukumäärä ja valinta**

Liikelaitoskuntayhtymällä on johtokunta. Yhtymäkokous valitsee johtokuntaan kunnallisvaalikautta vastaavaksi toimikaudeksi *yhdeksän (9) jäsentä* ja heille henkilökohtaiset varajäsenet sekä määrää yhden jäsenistä puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi. *Yksi (1) jäsenistä edustaa Oulun yliopistoa ja yksi (1) elinkeinoelämän liikkeenjohdollista asiantuntemusta. Jäsenistä seitsemän (7), vähintään yksi kunkin jäsenenä olevan kuntayhtymän alueelta, edustaa jäseniä. Jäsenistä ja heidän henkilökohtaisista varajäsenistä vähintään kaksi on luottamushenkilöitä*

11 §**Johtokunnan tehtävät**

Johtokunta ohjaa ja valvoo liikelaitoskuntayhtymän toimintaa. Johtokunta vastaa liikelaitoskuntayhtymän hallinnon ja toiminnan sekä sisäisen valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Johtokunnan tehtävänä on:

1. päättää liikelaitoskuntayhtymän toiminnan kehittämisestä yhtymäkokouksen asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden rajoissa, seurata tavoitteiden saavuttamista ja raportoida niiden saavuttamisesta,
2. hyväksyä liikelaitoskuntayhtymän talousarvio ja –suunnitelma,
3. valita ja irtisanoa liikelaitoskuntayhtymän toimitusjohtaja,
4. päättää liikelaitoskuntayhtymän investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista, jollei hallintosäännössä toisin määrätä,
5. päättää liikelaitoskuntayhtymän nimenkirjoittamiseen oikeutetuista,
6. valvoa liikelaitoskuntayhtymän etua, edustaa sitä ja käyttää sen puhevaltaa sekä tehdä sen puolesta sopimukset, jollei hallintosäännössä toisin määrätä,
7. päättää liikelaitoskuntayhtymää varten otettavasta lainasta ja
8. päättää muista kuin yhtymäkokoukselle kuuluvista asioista, jollei kysymys ole liikelaitoskuntayhtymän johtajalle kuntalain 87d §:n kuuluvasta asiasta tai jollei toimivaltaa ole siirretty johtajalle tai muulle viranomaiselle.

Johtokunnan muista tehtävistä määrätään hallintosäännössä.

12 §**Esittely ja kokoontuminen**

Asioiden esittely johtokunnan kokouksissa tapahtuu viranhaltijan esittelystä. Esittelijöistä ja muusta kokousmenettelystä määrätään tarkemmin hallintosäännössä.

13 §**Tarkastuslautakunta**

Liikelaitoskuntayhtymässä on tarkastuslautakunta, jonka kokoonpanosta ja toiminnasta määrätään tarkemmin tämän perus-sopimuksen 5. luvussa ja tarkastussäännössä.

4. LUKU**LIKELAITOSKUNTAYHTYMÄN TALOUS****14 §****Talousarvio ja –suunnitelma**

Johtokunnan on kunkin vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä liikelaitoskuntayhtymälle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ja -suunnitelma.

Talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään liikelaitoskunta-yhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarviossa on tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosa.

Talousarvio ja –suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset liikelaitoskuntayhtymän tehtävien hoitamiseen turvataan.

Liikelaitoskuntayhtymän toiminnassa ja talouden hoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää johtokunta.

15 §**Suunnitelmapoistot**

Suunnitelman mukaisten poistojen laskentaperusteet hyväksyy yhtymäkokous.

16 §**Palveluiden hinnoittelu ja laskutus**

Palvelujen hinnoittelu perustuu kustannusvastaavuuteen.

Hinnoittelun perusteista päättää johtokunta ja hinnat vahvistaa liikelaitoskuntayhtymän johtaja.

Jäsen voi myöntää liikelaitoskuntayhtymälle tuen tai toiminta-avustuksen liiketaloudellisesti kannattamattoman tehtävän hoitamisesta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi. Tuki tai toiminta-avustus ei saa kuitenkaan olla enemmän kuin tällaisen tehtävän hoitamisesta liikelaitoskuntayhtymälle aiheutuvat kustannukset. Tuki tai toiminta-avustus on ilmoitettava erikseen tilinpäätöksessä.

17 §**Kirjanpito ja tilinpäätös**

Liikelaitoskuntayhtymä on kirjanpitovelvollinen, ja sen kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä on sen lisäksi, mitä kuntalaissa säädetään, soveltuvin osin voimassa, mitä kirjanpitolaissa (1336/97) säädetään.

Liikelaitoskuntayhtymän tilikausi on kalenterivuosi. Johtokunnan on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajan tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se yhtymäkokouksen käsiteltäväksi huhtikuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot liikelaitoskuntayhtymän toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat johtokunnan jäsenet ja toimitusjohtaja.

18 §

Toimintakertomus ja tilikauden tuloksen käsittely

Liikelaitoskuntayhtymän on toimintakertomuksessaan esitettävä selvitys liikelaitoskuntayhtymälle asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista liikelaitoskuntayhtymän talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa tulos- tai rahoituslaskelmassa taikka taseessa.

Johtokunnan on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Liikelaitoskuntayhtymän tilikauden tuloksesta voidaan tehdä investointivaraus enintään liikelaitoskuntayhtymän ylijäämäerien määrään.

19 §

Suoritusjärjestys

Edellä tässä luvussa mainittujen maksujen erääntymisaikojen tulee olla kaikille jäsenille yhtenäiset. Ne määrätään maksuunpanon yhteydessä siten, että jäsenille jää vähintään neljäntoista (14) päivän suoritusaika.

20 §

Viivästyskorko

Tässä perussopimuksessa määrättyjen maksujen viivästyessä liikelaitoskuntayhtymä perii korkolain mukaisen viivästyskoron. Viivästyskorko maksuun pannaan siten, että velalliselle jää vähintään neljäntoista (14) päivän suoritusaika.

21 §

Rahastot

Rahastojen perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä niiden säännöistä päättää yhtymäkokous.

22 §

Muut taloutta koskevat määräykset

Liikelaitoskuntayhtymän taloudesta annetaan tarkemmat määräykset hallintosäännössä.

5. LUKU

HALLINNON JA TALOUDEN TARKASTUS

23 §

Tarkastuslautakunta

Yhtymäkokous valitsee tarkastuslautakuntaan johtokunnan toimi-kautta vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastusta varten puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja kolme (3) jäsentä sekä jokaiselle heistä henkilökohtaisen varajäsenen.

Tarkastuslautakunnan jäseniä ja heidän henkilökohtaisia vara-jäseniään valitaan yksi (1) jokaisesta jäsenestä toimivasta kunta-yhtymästä.

Tarkastuslautakunnan on valmisteltava yhtymäkokouksen päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko yhtymäkokouksen asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet sekä tehtävä yhtymäkokoukselle suorittamaansa tarkastustoimintaan ja tilintarkastuskertomukseen perustuen esitys siitä, voidaanko tilinpäätös vahvistaa ja vastuuvapaus myöntää liikelaitoskuntayhtymän hallintoa ja taloutta hoitaneille ja muille tilivelvollisille.

Hallinnon ja talouden tarkastuksesta, tarkastuslautakunnan tehtävistä ja muista lautakunnan työskentelyyn liittyvistä asioista määrätään tarkemmin tarkastussäännössä.

Yhtymäkokous valitsee johtokunnan toimikautta vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten yhden tai useamman tilintarkastajan. Tilintarkastajat toimivat tehtävässään virkavastuulla. Tilintarkastajien tulee olla julkishallinnon ja –talouden tilin-tarkastajalautakunnan hyväksymiä henkilöitä (JHTT-tilintarkastaja) tai yhteisöjä (JHTT-yhteisöjä).

Tilintarkastajien on viimeistään maaliskuun loppuun mennessä tarkastettava hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös.

6. LUKU LIIKELAITOSKUNTAYHTYMÄN PURKAMINEN JA LOPPUSELVITYS

24 § Liikelaitoskuntayhtymän purkaminen ja loppuselvitys

Liikelaitoskuntayhtymän purkamisesta päättävät jäsenten valtuustot.

Liikelaitoskuntayhtymän purkautuessa johtokunta huolehtii loppuselvityksestä, elleivät jäsenet sovi muusta järjestelystä.

Liikelaitoskuntayhtymän varat, joita ei tarvita loppuselvityksen kustannusten ja velkojen suorittamiseen eikä sitoumusten täyttämiseen, jaetaan jäsenille jäsenosuuksien suhteessa. Jos kustannusten ja velkojen suorittamiseen sekä sitoumusten täyttämiseen tarvittava määrä on varoja suurempi, jäsenet ovat velvolliset suorittamaan erotuksen edellä mainittujen osuuksien suhteessa.

7. LUKU VOIMAANTULO

25 § Sopimuksen voimaantulo

Tämä perussopimus tulee voimaan __. __. 201__.

